

GAGATEK

NUMER ŚWIĄTECZNY
2022 R.

ZIMA

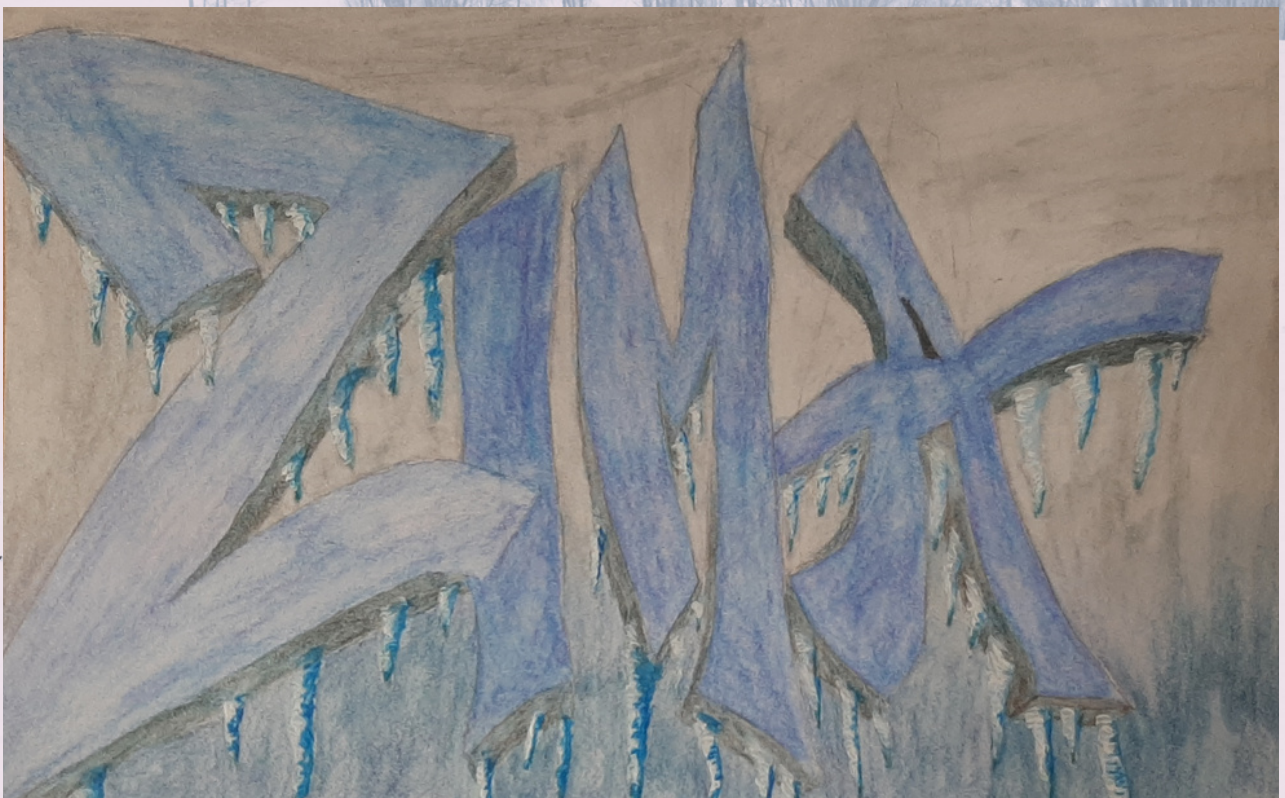
Pada śnieg, prószy śnieg,
wszędzie go nawiało.
Dachy są już białe,
na ulicach biało.

Strojne w biel, w srebrny puch
latarnie się wdzięczą.
Dziń-dziń-dziń-dziń-dziń-dziń,
dzwonki sanek brzęczą.

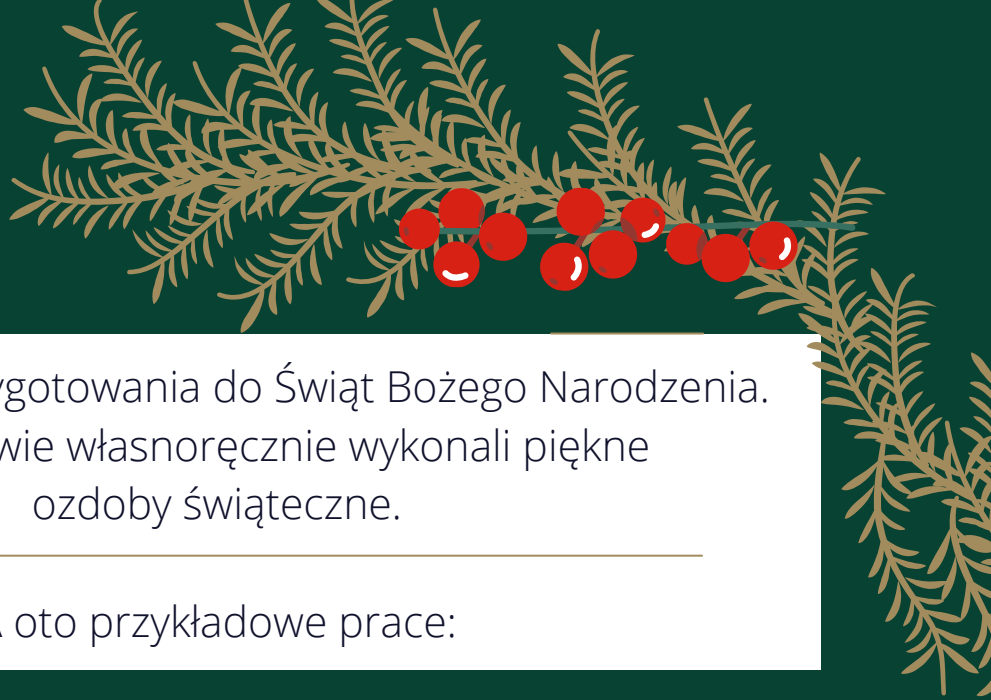
Pada śnieg, prószy śnieg,
bielutki jak mleko.
W sklepach gwar, w sklepach ruch:
- Gwiazdka niedaleko!

Jeszcze dzień, jeszcze dwa,
chłopcy i dziewczynki!
Będą stać niby las
na rynku choinki.

Józef Czechowicz

Nadszedł czas przygotowania do Świąt Bożego Narodzenia.
Nasi uczniowie własnoręcznie wykonali piękne
ozdoby świąteczne.

A oto przykładowe prace:

6 grudnia w naszej szkole odbyły się warsztaty z użyciem technologii wirtualnej rzeczywistości. Uczniowie klas 4 i 5 mogli przenieść się w świat komputerowy za pomocą googli VR oraz słuchawek. Zostały przedstawione dwie sytuacje dotyczące bezpieczeństwa w Internecie w technologii 360. Pokazały one, jak można zdetektować i jak zachować się w sytuacji zagrożenia. W filmach występuje postać "złego", którego podszepty mogą być kuszące, ale bywają niebezpieczne.

Grudniowe przygotowania do świąt

Najbardziej z okresu świątecznego lubię czas przygotowań. Według mnie to piękny czas, który niestety nie zawsze jest doceniany. Wiele osób czeka na wigilię, zamiast cieszyć się grudniem i chwilami spędzonymi na śniegu lub w ciepłym domu. Możemy wtedy piec pierniczki oraz wykonywać ozdoby na choinkę, spędzając przy tym czas z najbliższymi. Przedstawię Wam 5 powodów, dlaczego przygotowania do gwiazdki są piękniejsze od samych świąt.

Ubieranie choinki jest jedną z najlepszych świątecznych tradycji. Trudno wyobrazić sobie Boże Narodzenie bez choinki i bez prezentów pod nią.

Można pojechać po choinkę, a później ubrać i przyozdobić. Niektórzy robią też własne bombki z bibuły, styropianu, cekinów czy brokatu. U mnie w domu jest taka tradycja – zawsze robimy bombki na prezenty dla dziadków, a oni są szczęśliwi, że dostają taki podarunek.

Kolejną tradycją, która sprawia, że grudzień jest wspaniałą, jest robienie i ozdabianie pierniczek. Co roku chyba każda rodzina robi pierniczki na święta. Jedzenie ich jest przyjemne, ale jeszcze fajniejsze jest ich pieczenie oraz ozdabianie, a to można robić długo przed świętami. Niektóre rodziny wieszają pierniczki lub inne słodczyce na choinkę.

Następną wspaniałą rzeczą w grudniu są kalendarze adwentowe. Codziennie, od pierwszego aż do dwudziestego czwartego grudnia, otwiera się okienka z małymi prezencikami. Są różne kalendarze, na przykład z czekoladkami, żelkami, herbatami, ale też są z kosmetykami czy biżuterią. Moim zdaniem najlepsze są kalendarze adwentowe zrobione samodzielnie z różnymi zadaniami, słodyczami, czy po prostu z prezentami.

Kiedy jest śnieg, od razu pojawia się świąteczny nastrój, dlatego następną miłą rzeczą w grudniu jest wychodzenie na sanki i lepienie bałwana. Raczej każde dziecko lubi śnieg. Na śniegu można zjeżdżać na sankach, lepić bałwana czy zrobić bitwę na śnieżki. W tym roku mieliśmy szczęście, bo prawie cały grudzień był śnieżny i mroźny.

Świąteczny klimat to też oglądanie świątecznych filmów. Gorące kakao z piankami jest idealnym dodatkiem domowego kina. Filmy takie jak: „Kevin sam w domu”, „Grinch”, „Elf”, „Opowieść wigilijna” czy „Witaj Święty Mikołaju” można już zacząć oglądać przed świętami i tym samym dłużej się cieszyć tym magicznym okresem.

To było moich 5 powodów, dlaczego przygotowania do świąt i grudzień są tak niesamowitym czasem. Mam nadzieję, że się ze mną zgadzacie. Życzę wszystkim Wesołych Świąt!

Anika Dworucha, kl. 7a

Stroiki świąteczne wykonane przez uczniów klasy 6a

Jak zima, to i śnieg. Parę słów o śniegu.

Czy wyobrażacie sobie zimę bez śniegu? Chyba nie. Postanowiłem, że napiszę parę informacji o śniegu, ponieważ był to zawsze temat, który mnie interesował i postanowiłem podzielić się nim z czytelnikami „Gagatka”.

Każdy wie, że śnieg jest to jeden z opadów atmosferycznych występujących w zimę, kiedy temperatura spada i robi się zimno. Powstaje on wtedy, gdy para wodna bezpośrednio zamienia się w lód. Cząsteczki wody „przyłączają” kolejne cząsteczki wody, przez co zwiększają rozmiar i tak tworzą się śnieżynki, która spadają na ziemię.

A czy zadawaliście sobie pytanie, dlaczego śnieg jest biały? Biały puch (bo śnieg ma taką konsystencję, gdy spadnie – jak puch w poduszce), odbija ponad 90% padającego na niego światła i rozprasza go równomiernie na swojej powierzchni, dlatego widzimy białą barwę. Śnieg to w rzeczywistości zamrożone kryształki spadającej na ziemię wody.

Znawcy tematu rozróżniają wiele rodzajów śniegu. Jego nazwy powiązane są z czynnikami atmosferycznymi, jakie panują po jego opadzie takich jak: temperatura, promieniowanie słoneczne, wiatr. Czynniki te wpływają na gęstość śniegu, a w konsekwencji możemy zaobserwować i wyróżnić następujące jego formy:

*Świeży śnieg – lekki puszysty śnieg, który właśnie spadł. Utrzymuje się on tylko przez 24 do 48 godzin.

*Puch – powstaje wtedy, gdy powietrze jest bardzo zimne i suche.

*Puch zsiadły – śnieg po kilkudziesięciu godzinach od opadu, który zapada się pod swoim ciężarem. Jest to śnieg, który uwielbiają narciarze, gdyż daje najlepsze warunki do jazdy na nartach.

*Gips przewiany – w przeciwieństwie do puchu nie jest już tak luźny i lekki. Powstaje, gdy po opadach puchu wieje silny wiatr – stąd jego nazwa.

*Gips zbity – to śnieg ciężki i suchy, a jego pokrywa jest mocno ubita przez wiatr.

*Szreń łamliwa – jest wtedy, gdy na powierzchni śniegu tworzy się lód. Powstaje, gdy w ciągu dnia jest temperatura trochę powyżej 0 stopni, a nocą jest mróz lub gdy spadł deszcz i zamarł na powierzchni śniegu. Warstwa lodu jest cienka i łatwo pęka.

*Lodoszreń – to śnieg pokryty grubą warstwą lodu. Powstaje, kiedy przez kilka dni świeci słońce, rozpuszczając leżący śnieg, a nocą rozpuszczona powierzchnia ulega zamarzaniu. Pokrywa lodu jest twarda, a gdy popęka jest ostra.

*Firn – śnieg, który spada w okresie wczesnej wiosny o ziarnistej konsystencji. Powstaje on z nieregularnych ziaren lodu, które nie są połączone ze sobą.

*Śnieg mokry – powstaje, gdy zaczyna się on po części topić w temperaturze powyżej 0. Jest to najlepszy śnieg do zabawy w śnieżki, gdyż staje się lepki i dobrze nadaje się do lepienia śniegowych kul.

*Lód – nic dodać nic ująć, tylko pójść na łyżwy ☺

*Śnieg sztuczny nazywany też technicznym – zostaje produkowany przez armatki śnieżne. Wykorzystywany do naśnieżania stoków, a jego gęstość jest tak dostosowana, aby był bardziej wytrzymały na nacisk nart od naturalnego śniegu.

A czy zastanawialiście się, patrząc przez okno, dlaczego raz śnieg pada spokojnie, raz kłębią się masy śnieżne. Czasem widzimy drobne płatki śniegu, a raz jakby ktoś rozpruł poduszkę z pierzem. Meteorolodzy rozróżniają kilka zjawisk atmosferycznych, o których możemy usłyszeć w prognozie pogody. Oto najczęstsze z nich i to co oznaczają:

*Śnieżycą – jest wtedy, gdy mamy bardzo obfite opady śniegu.

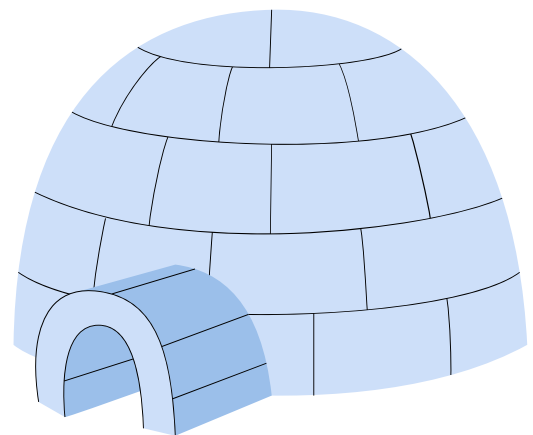
*Zawieja – to śnieżycą połączona z silnym wiatrem.

*Zamieć śnieżna – to zawieja, podczas której wiatr dodatkowo porywa śnieg leżący już na ziemi, co ogranicza bardzo widoczność.

*Grad – kiedy spadają na ziemię bryłki lodu o średnicy powyżej 15 mm. Bryłki lodu często mogą zlepiać się ze sobą, tworząc większe kuliste ziarna.

Najbardziej intrygującym dla mnie zagadnieniem jest kształt śnieżynki. Możemy spotkać się z opinią, że nie ma dwóch takich samych płatków śniegu. Jak przyjrzymy im się z bliska przybierają one kształt gwiazdek, graniastosłupów, kwiatu paproci i innych nieregularnych kryształków, które trudno określić. Dzieje się tak dlatego gdyż, jak wspomniałem, cząsteczki wody łączą się ze sobą i trudno jest przewidzieć jaki będzie jej kształt. Bez względu na kształt śnieżynki tworzących śnieg zachęcam do ulepienia bałwana, zabawy w śnieżki, pójścia na sanki. Może komuś uda się zbudować igloo.

Korzystając z okazji, życzę Wszystkim Wesołych Świąt oraz pomyślności w Nowym Roku, a dla wyjeżdżających w góry „dobrego śniegu” pod nartami.

Do miłego spotkania w śnieżnym pojedynku 😊

Łukasz Raźniak, kl. 8c

CHOINKA

Boże Narodzenie to magiczny czas. Jest to okres nierozzerwalnie związany z różnymi tradycjami, smakami i zapachami. Nieodłącznym elementem świąt jest choinka.

W dzisiejszych czasach jest ogromny wybór drzewek. Możemy kupić małe, duże, żywe lub sztuczne jądly czy świerki. Zapraszam Was do przeczytania kilku ciekawostek na temat tej świątecznej damy, która zdobi nasze domy.

<https://www.edziecko.pl/edziecko/7,80257,22733187,mikolajki-2017-gdzie-mieszka-sw-mikolaj.htm>

Najwyższa sztuczna choinka na świecie

W 2016 roku ustanowiono nowy rekord na najwyższą sztuczną choinkę na świecie. W stolicy Sri Lanki stało 73-metrowe drzewko ozdobione prawdziwymi sosnowymi szyszkami oraz ponad 600 tysiącami światełek LED. Na czubku choinki znalazła się gwiazda o średnicy 6 metrów. Choinka wraz z ozdobami kosztowała aż 110 tysięcy dolarów.

Najwyższa żywa choinka na świecie

Rekord został ustanowiony w 1950 roku i od ponad 60 lat nikt nie jest w stanie go pobić. W stanie Waszyngton postawiono wtedy najwyższą żywą choinkę, która mierzyła aż 67 metrów. Gigantyczne drzewko wystawiono w centrum handlowym w Seattle.

CHOINKA

Najśladsza i najwyższa choinka na świecie

Pewien Paryżanin w 2010 roku ustanowił rekord Guinnessa w kategorii najwyższego drzewka świątecznego z czekolady. Ta słodka choinka ważyła aż 4 tony i mierzyła prawie 10 metrów wysokości. Drzewko zostało wykonane z gorzkiej czekolady o 65% zawartości kakao.

Tworzenie drzewka zajęło artyście równy miesiąc.

Największa choinka ułożona z ludzi

Co roku wiele krajów na świecie podejmuje próby pobicia rekordu Guinnessa w stworzeniu największego wzoru choinki ułożonej z ludzi. Obecny rekord należy do mieszkańców Hondurasu – w jednym miejscu zebrało się aż 2945 uczestników, którzy ubrani w zielone oraz czerwone koszulki stworzyli wymagany wzór. Rekord próbowali pobić też mieszkańcy

Poznania, gdzie zebrało się 1055 osób.

<https://www.tvp.info/13098783/rekordowa-choinka-z-ludz3>

A skąd w ogóle wziął się zwyczaj ubierania choinki?

Na zachodzie Europy choinki stały się popularne już pod koniec XV wieku. W Polsce zagościły na stałe dopiero na początku XIX wieku. Zwyczaj ten przywędrował do nas z Niemiec i początkowo był kultywowany jedynie w dużych miastach. Drzewka zdobyły taką popularność, że wyparły tradycję kultywowaną na polskiej wsi – wieszania pod sufitem podłazniczki (naturalnej ozdoby stworzonej z czubka jodły lub świerku).

CHOINKA

<https://swietokrzyskie.org.pl/podlazniczka-babcia-choinki/>

W kulturze choinka traktowana jest jako symbol życia, odradzania się i płodności. Przyniesienie jej do domu miało kiedyś wymiar obrzędowy. Gospodarz domu wybierający się do lasu, żeby ukraść choinkę, miał sobie zagwarantować szczęście. Mam nadzieję, że Wasze choinki będą w tym roku wyjątkowe, zachęcam do wykonania własnoręcznych ozdób. Wasze drzewko będzie wtedy unikalne i inne niż wszystkie 😊

Natasza Łukomska, kl.7

NAJŁADNIEJSZE PIERNICZKI PRACE KONKURSOWE UCZNIÓW KLAS I – III oraz IV – VIII

Święta na świecie i w dawnej Polsce

Polska

Dzisiaj Boże Narodzenie to czas pełen dobroci i ciepła. Ozdabiamy choinkę i dekorujemy pierniczki lukrem i polewami oraz ozdabiamy dom świątecznymi lampkami. W Wigilię dzielimy się opłatkiem, a o północy idziemy do kościoła na pasterkę. Dawniej było podobnie, choć niektóre rzeczy się różniły. Zamiast choinki wieszano za ledwie gałązkę iglastego drzewka. Najstarszy członek rodziny prowadził wspólną modlitwę. Wierzono, że dzięki temu można zapobiec przedwczesnemu umieraniu dzieci.

Niemcy

W Niemczech na wigilijnych stołach króluje gęś lub kaczka. W galeriach handlowych oraz na ulicy można spotkać ludzi przebranych za Świętego Mikołaja. Popularne jest pieczenie i dekorowanie pierniczków. Co ciekawe Niemcy wieszają na choince bombki w kształcie ogórków.

Japonia

W Japonii Święta Bożego Narodzenia są podobne do walentynek, czyli święta zakochanych. Obdarowywanie się prezentami odbywa się wyłącznie pomiędzy parami podczas eleganckiej kolacji.

Chiny

W Chinach tradycją jest obdarowywanie się nawzajem jabłkami. Dla Chińczyków to najważniejsze święto w roku. Organizowane są przyjęcia w restauracjach McDonald czy klubach karaoke. Na ulicach można spotkać dekoracje i świąteczne piosenki już pod koniec listopada.

USA

W Ameryce rodziny ozdabiają choinkę i domy kolorowymi światełkami. Nie może zabraknąć też niespodzianek podobnych kształtem do cukierków czy kiełbasy nazywanych CHRISTMAS CRACKER.

Hiszpania

W Hiszpani dzieci dostają prezenty 6 stycznia od Trzech Króli, a nie 24 grudnia od Świętego Mikołaja. Charakterystycznymi potrawami bożonarodzeniowymi dla tego kraju są: puchero andaluz (jednogarnkowa potrawa andaluzyjska), katalońska zupa escudella, zupa czosnkowa, krem migdałowy na Balearach czy nawet zupa z pstrąga.

Marcelina Koczvara, kl.7a

Jeszcze tylko mały krok
i znów przyjdzie Nowy Rok

Jaki będzie?

Co da w darze?

Już niedługo się okaże!

Niech Cię szczerze obdaruje -
zdrowia, szczęścia nie załuje!
I niech spełni - krok po kroku -

Twe marzenia

w Nowym Roku!

Wesołych Świąt!

Do zobaczenia

w Nowym Roku!

Redakcja gazetki „GAGATEK”